

درباره کتاب «عکاسی و نظریه» اثر مهدی مقیم‌نژاد

اعاده حیثیت از چشم

فرز ان سجودی

به دلایل متعدد کتاب «عکاسی و نظریه: بررسی تطبیقی نظریه‌های ساختگرایی و پساساختگرایی در نقد عکس» نوشته دکترمهدی مقیم‌نژاد کتاب مهمی است که در این یادداشت کوتاه سعی می‌کنم به مهم‌ترین آنها اشاره کنم:

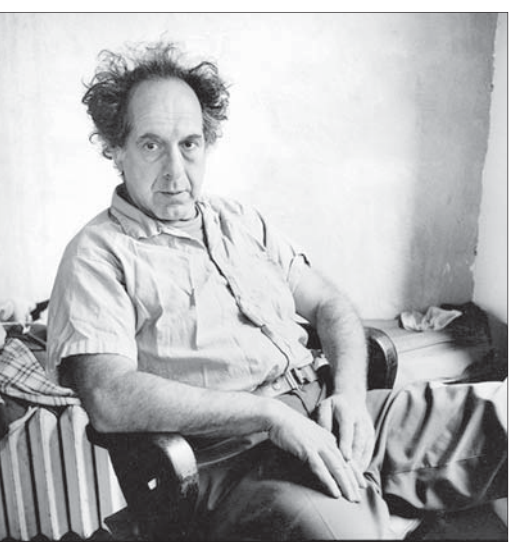
دوره‌ای که در آن زندگی می‌کنیم به‌قول لیوتار عصر اعاده حیثیت از چشم است. زمانه‌ای که جایگاه فرادست عقل کلام‌محور و شیوه‌های استدلال و بیان زبانی، رقیبی بسیار جدی و فراگیر در عرصه بیان دیداری پیدا کرده است و از بامداد تا شامگاه پیوسته در معرض رسانه‌های دیداری با چند شیوه (زبانی/ دیداری) قرار داریم و تجربه زندگی معاصر به‌خصوص در شهر مانند ورق‌زدن یک مجله تصویری بزرگ است. بیلوردها، دیوارنگاره‌ها، تابلوها، بدنه اتوبوس‌ها، ایستگاه‌های اتوبوس، ایستگاه‌های مترو، بدنه بیرونی قطارهای شهری و همچنین دیواره‌های درون واگن‌ها به رسانه‌های سنتی‌تر دیداری از جمله مواد چاپی چون مجلات تصور و چندرسانه‌ای‌ها از جمله تلویزیون و سینما افزوده شده‌اند. و صدا البته عکس به معنای خاص کلمه نقش بسیارمهمی در این دگرگونی بزرگ فرهنگی و شکل‌گیری این فرهنگ بزرگ دیداری بازی می‌کند. بیش از دوهزارسال حاکمیت کم‌ویش پلانمنازع عقل کلامی به شکل‌گیری دانش‌های مهم توصیفی، تحلیلی و انتقادی در حوزه بیان زبانی منجر شده است که بدنه بزرگی از دانش‌های بشری را تشکیل می‌دهد اما از آنجا که بیان دیداری در بیشتر موارد با منع‌شده یا فرودست و تزیینی تلقی می‌شده است، تا همین اواخر دانش تحلیلی و انتقادی مدون و درخوری نیافته بود. تقریباً از نیمه‌دوم سده بیستم و همزمان با دگرگونی‌های گسترده در فضای فرهنگی و حضور فراگیر بیان دیداری به‌تدریج نظریه‌پردازی در حوزه تصویر بالیدن گرفت و امروز شاهد بدنه درخور توجهی از این دانش متون هستیم. برخی از آنها از جمله بعضی آثار رولان بارت، سوزان سانتاگ، جان برگر، تری برت، استیو ادوارد، گوران سونسون و… به فارسی هم برگردانده شده‌اند. پس تولید متون نظری در زمینه نقد و تحلیل عکس به زبان فارسی نیز بی‌تردید دارای اهمیت انکارناپذیری است و کتاب مقیم‌نژاد گام مهمی در این زمینه محسوب می‌شود.

۲ در عنوان فرعی کتاب داریم «بررسی تطبیقی نظریه‌های ساختگرایی و پساساختگرایی در نقد عکس». این عبارت بسیار نویدبخش است چراکه این هر دو نظریه -که از جهاتی در تداوم یکدیگر قرار دارند در ضمن آنکه پساساختگرایی محصول نقد فعال ساختگرایی است- در طول سده بیستم و پانزده‌ساله که از سده بیست‌ویکم می‌گذرد از جمله اثرگذارترین و زایناترین نظریه‌ها در حوزه علوم انسانی و مطالعات فرهنگ محسوب می‌شوند؛ و خاستگاه نظری نشانه‌شناسی‌اند که رد انکارناپذیر خود را بر حوزه توصیف، تحلیل و نقد متن، گفتمان، فرهنگ و کنشگری اجتماعی از

۱ «کریستف از رود گذشته است. همه شب در خلاف جریان رفته است.»^۱ رومن رولان قهرمان رمان خود ژان کریستف را چون «بتهوونی نو» ترسیم می‌کند. شباهت زیادی میان ژان کریستف با بتهوون وجود دارد، زندگی بتهوون یکسر همراه با نداری، انزوا، سرگردانی و ناشنوایی به کلی فلج‌کننده سپری شد. ژان کریستف نیز همین‌گونه بود، او در دقایق پیاپی زندگی‌اش قبل از آنکه از رود بگذرد و زندگی‌اش پایان گیرد می‌گوید: «پسرودگار!.. پیکار کردم، رنج بردم، سرگردان شدم، آفریدم، بگذار در آغوش پدرانۀ تو نفس تازه کنم.» شرح ماجراهای ژان کریستف تا حدودی

شرح زندگی بتهوون است. زندگی بتهوون عنوان رمان دیگری است که رومن رولان در کتابی به مراتب کم‌جعم‌تر از رمان ژان کریستف نگاشته است. زندگی بتهوون در کشاکشی طولانی سپری شد. «رنج» در مرکز زندگی بتهوون جای گرفته است. مساله، تأمل بر مقوله «رنج» است، طرح مقوله رنج ابتدا با ارایه این سوال مطرح می‌شود که اگر بتهوون در شرایط مساعدتری از نظر آنچه مربوط به زندگی است قرار می‌گرفت و به اصطلاح از «امکانات» بیشتری برخوردار می‌بود و طبیعتاً در پی آن رنج کمتری می‌کشید آنگاه شاهکارهای بیشتری می‌آفرید یا بالعکس. «رنج» و به یک معنا، نداشتن شرایط مهیا از قضا می‌تواند عامل مهمی در آفرینش‌های یک هنرمند باشد؟

کلیشه‌ای همواره رایج وجود داشته، دارد و خواهد داشت که از فرط استعمال به ایده‌ای غالب بدل شده است. این کلیشه کماکان تنها آلترناتیو موجود برای رفع ابهام درباره هنرمند، قهرمان آفریننده است. محمود تفضلی، مترجم زندگی بتهوون اثر رومن رولان در مقدمه‌ای که

طریق فرآیندهای نشانگی گذاشته است. مقیم‌نژاد به‌درستی به سراغ دو منبع بسیار نافذ نظری معاصر رفته و کوشش کرده است با رویکردهای نشانه‌شناختی ملهم از این‌دو منبع نظری در حوزه تحلیل و نقد عکس در نظریه و عمل طبع آزمایی کند. او می‌نویسد، «این کتاب تلاش دارد ابتدا در سطح نظری، از نگاه ساختگرایانه، طبیعت عکس به‌مثابه نشانه تصویری، مقتضیات زبان‌شناسانه عکاسی و مولفه‌های ساختاری درونی رسانه عکاسی را تحلیل کند و این نکته را معلوم دارد که تصویر عکاسی در ذات

عکاسی ونظریه

مهدی مقیم نژاد

نشر سوره مهر

چاپ اول ۱۳۹۳

خود واجد چه ماهیت نشانه‌شناختی و مولفه‌های ساختاری خودبسنده‌ای است… در گام بعد، درصد آن است تا این مساله را روشن کند که رویکرد پساساختگرا موجب چه نوع دگرگونی‌هایی در زیرساخت‌ها یا ساختارهای اصلی رسانه عکاسی و طبیعت نشانه‌ای عکس شده است و مصادیق عینی این دگرگونی‌ها در تاریخ عکاسی کدامند. (۱۷). نکته مهم دیگر درباره کتاب آن است ک نویسنده منابع نظری اثرگذاری را انتخاب کرده است. آشکار است که او نسبت به این مبانی نظری اشراق کامل دارد و آنها را به‌خوبی درونی کرده است و در این متن تالیفی شرح خوبی از کاربرد آنها را در تحلیل تصویر در اختیار خوانندگان فارسی‌زبان قرار داده است.
بسیار مهم است که

شکل‌های زندگی: باز یابی مفاهیم مهم در استدلال‌های رایج

مواجهه با کلیشه

نادر شهریوری (مدقی)

بر چاپ‌های متعدد از این رمان نگاشته نمونه‌ای دقیق از این کلیشه را ارائه می‌دهد: «... بتهوون قهرمانی بود که با تمام ناملایمات زندگی در محیطی نامساعد مبارزه می‌کرد و آرزو می‌کرد که تیره‌بخت از دیدن تیره‌بختی چون او که با وجود تمام موانع آنچه می‌توانست کرد تا انسانی شایسته نام انسانی باشد تسلی خاطر یابد.»^۱ یا در مقدمه‌ای که ناشر بر همان کتاب نگاشته، می‌آید: «با اینکه از دردی عظیم رنج می‌برد و سراسر دوران حیاتش از انواع بیماری‌ها ناله برمی‌دارد و از سل، سینه درد، درد معده، ناراحتی چشم، گوش، اسهال، یرقان، رماتیسم عذاب می‌برد باز میان تخته‌بند اندوه و ششدر حرمان و فقر از کوشش در راه تحقق شادمانی برای یکپارگان فروگذار نمی‌کند.»^۲ در همه این کلیشه‌ها، انسان هنرمند، سرآمد یا قهرمان کسی معرفی می‌شود که باوجود میل خود رنج می‌کشد، رنج‌ها و ناگامی‌ها و کمبودها او را احاطه کرده‌اند، اما او بر همه این مشکلات فائق می‌آید. او باید سرمشق باشد. کلیشه تلقین می‌کند که اگر مشکلات و رنج‌ها برسر راه نبوندن، آنگاه زمین و آسمان اطراف ما غرق در شاهکارهای خلق نشده بود.

رنج حسنی است که آدمی در برابر مانعی تجربه می‌کند و ممکن است آن مانع در وهله نخست حسنی ناخوشایند به‌وجود آورد، اما تمامی مساله آن است که آدمی گاه تنها در برابر مانع می‌تواند از توان خود آگاه شود. هر فعالیت و کنشی که به آفرینندگی منتهی شود، همواره روبه چیزی دارد که باید بر آن چیره شد. نیچه به این موضوع از جنبه‌ای ارگانیکی توجه می‌کند. او آفرینندگان را افرادی با طبعی قوی و اراده‌مند تلقی می‌کند و بر این مساله مهم تأکید می‌کند که آفریننده اگر به‌راستی آفریننده باشد به چیز یا سدی نیاز دارد که در برابرش بایستد؛ به‌عبارتی آفریننده در پی مقاومت می‌گردد، بنابراین هر آفرینشی(خلق اثر) هر رخدادی، هر پیروزی‌ای و حتی هر حس لذت، وجود مقاومتی را که باید بر آن چیره شد پیش‌فرض لازم می‌داند. در مورد بتهوون انزوا، فقر، ناشنوایی، رقابت‌ها و حتی داشتن دشمنان زیاد و به‌طور کلی همه آن چیزها و موقعیت‌هایی که «رنج» قلمداد می‌شوند، از قضا همان چیزهایی‌اند که اراده بتهوون برای نمایش و خلق آثار خویش به آن نیاز دارد. شاید در غیراین صورت بتهوون نمی‌توانست آثاری چنین شکوهمند و بی‌همتا خلق کند.

۲ «آکنون به‌هم رسیده‌ایم از ظهر تاکنون باهم بوده‌ایم و هیچ‌کس نیست که به داد هیچ‌کدامان برسد.»^۵

پیرمرد به‌روی خود نمی‌آورد که دیگر حتی ماهی برای خوردن ندارد چون مدت‌هاست صیدی نکرده، صید همچون سد، مانع یا مقاومت او را به‌سوی خود می‌کشاند و او از آن استقبال می‌کند.

برای او صید به چیزی فراتر از صید بدل گردیده است. گرسنگی عطشی جسمانی است اما او عطشی روحی دارد تا بر مقاومت ماهی بزرگ چیره شود. «آنچه سانتیاگو می‌کوشد به زیر فرمان خود درآورد دیگر صرف یک ماهی نیست بلکه موجودی است که به مرتبه دیگری از هستی تعلق دارد»^۶

نجف دریابندری در مقدمه طولانی، املا لازم و جذابی که بر ترجمه خود از پیرمرد و دریا نوشته، سانتیاگو -پیرمرد- را نمادی از تلاش برای آزادی و به‌دست‌آوردن آزادی تعبیر می‌کند. این تصویری هستی‌شناسانه از آزادی و به تعبیری آزادی منفایزیکی است. «سانتیاگو در تلاش برای

کتاب

کتابی در این سطح، نظریه‌بنیاد و روشمند باشد، در غیراین‌صورت بی‌شک به اهداف خود دست نخواهد یافت.

۳ در دوره‌ای که مشخصه بارز آن فرهنگ تصویری است نوشتن کتابی در زمینه نقد و تحلیل عکس بدون حضور عکس، بی‌تردید عجیب به نظر می‌رسید. سومین نکته مهم درباره این کتاب آن است که مقیم‌نژاد ضمن آنکه در زمینه نظریه‌پردازی نقد و تحلیل عکس شرح جامعی از مبانی ساختگرایی و پساساختگرایی و شیوه‌های نشانه‌شناختی نقد و تحلیل عکس ارایه کرده است به آن بسنده نکرده و وارد نقد عملی شده است و براساس آن مبانی نظری تحلیل‌های مفصل و جامعی از آثار دو عکاس اثرگذار یعنی رابرت فرانک و سیدی شرمین ارایه داده است. با اینکه در عنوان کتاب وجه نظریه غالب است مقیم‌نژاد به خوبی الگویی از نقد عملی ارایه کرده است و همین نکته است که کتاب را از جمله به یک کتاب درسی مطلوب تبدیل می‌کند. دانشجویان ضمن فراگرفتن بخش‌های مهمی از نظریه عکس کاربرد عملی این نظریه‌ها را در تحلیل عکس نیز فرامی‌گیرند. می‌توان این پرش را مطرح کرد که چرا این دو عکاس و نه عکاسان دیگر و دوم اینکه به دلایل اهمیت یافت فرهنگی چرا آثار عکاسی از عکاسان ایرانی برای نقد و تحلیل انتخاب نشدند. او خود در پاسخ به این سوال می‌نویسد، «اصلی‌ترین دلیل انتخاب رابرت فرانک و سیدنی شرمین، در میان همه گزینه‌هایی که می‌توانست موردنظر قرار بگیرد، بیش از هرچیز به همسویی آثار آنها با هدف نظری برمی‌گشت که در دستور کار این پژوهش قرار داشت و این مساله با خواندن کتاب با جزئیات بیشتر معلوم خواهد شد… آثار فرانک و شرمین از این باب با اهمیت‌اند که برخی از مولفه‌های مهم ساختگرایی و پساساختگرایی را در دل خود دارند و افزون‌بر این بستر مناسبی را برای به آزمون‌گذارن استراتژی‌های عملی این دو نوع نقد در اختیار ما می‌گذارند. و دیگر آنکه، رابرت فرانک و سیدنی شرمین، به‌عنوان دو هنرمند مدرن و پیامدرن، هر یک نمونه بارز جو نظری دوران خود محسوب می‌شوند» (۲۱).

بنابراین انتخاب‌های مقیم‌نژاد به اصطلاح انتخاب هدفمند هستند و بدیهی است که پژوهش کیفی از این نوع، انتخاب‌هایی هدفمند داشته باشد.

۴ کتاب از نظر پوشش دیدگاه‌های نظریه‌پردازان ساختگرا و پساساختگرا و نشانه‌شناس عکس بسیار جامع است تا جایی که ممکن است این ایراد به آن وارد شود که از این جهت ویژگی دانشنامه‌ای پیدا کرده است و برخی از اطلاعات داده‌شده شاید حشو به نظر برسند. در هر حال از آنجایی که این کتاب بر مبنای رساله دکتری مقیم‌نژاد شکل گرفته است شاید این عارضه

۵ گریزانگیر رساله‌های دانشگاهی است که این نوع، انتخاب‌هایی مورد مطالعه مقیم‌نژاد و سرانجام اینکه به نظر می‌رسد نمونه‌های مورد مطالعه مقیم‌نژاد در این کتاب با رویکرد عکاسی هنری، هرچند با دو شیوه تولیدی متفاوت، انتخاب شده است. بسیار ضروری است که با توجه به حضور گسترده تصویر در ارتباطات روزمره، تبلیغات، اخبار و اثرگذاری بسیار زیاد گفتمانی عکس، نویسندگان این حوزه به نگارش آثاری تحلیلی از نقش‌های ارتباطی و گفتمانی عکس بپردازند و در این میان، بی‌شک چارچوب‌های نظری نشانه‌شناسی فرهنگی، نشانه‌شناسی اجتماعی تصویر و نشانه‌شناسی گفتمانی نیز در زمینه نقد و تحلیل عکس می‌تواند بسیار کارآمد باشد.

عطف کتاب

خط خاموش

ویلیام شکسپیر از بزرگ‌ترین سرایندگان و نمایش‌کناران جهان است و امیلی شاعر شاعران، بهترین شاعره یا شاعر شگفتی‌هاست. به‌تازگی مجموعه‌شعرهایی از این دو شاعر ترجمه و منتشر شده است. «بخوان خط خاموش عشق» مجموعه ترانه‌های شکسپیر، ۱۵۳ ترانه را دربرمی‌گیرد و در انتها تکه‌هایی از آثار مطرح شکسپیر؛ هملت، رومو و ژولیت، مکبث و رویای نیم‌شب تابستان هم آمده است. و همان‌طور که مترجم در مقدمه نوشته است، بسیاری از ادیبان همچون دی. اچ. لارنس عظمت شکسپیر را در مقام نمایشنگار مدیون شاعری و سخوری خیره‌کننده او می‌دانند. «رواوقع بسیاری از نغزترین سروده‌های او در متن تراژدی‌های او آمده است.» مترجم در همین مقدمه کوتاه از فرم شعری سانت که شکسپیر نمونه اعلای آن است، نوشته است. اینکه سانت مهم‌ترین و رایج‌ترین قالب تغزل در انگلستان پنج‌قرن اخیر بوده است. «سانت از نظر محبوبیت شعری قابل‌قیاس با غزل فارسی است، چنان‌که بیشتر شاعران بزرگ انگلیسی در این قالب سروده‌اند. دیوان شکسپیر منظومه‌ای است از ۱۵۴شعر (سانت) که شماره ترتیب هریک مشخص و نوعی توالی و ارتباط مضمونی میان برگشت…»

بخوان خط خاموش عشق

ترانه‌های ویلیام شکسپیر

به خاموشی نقطه‌ها

امیلی دیکنسون

ترجمه سعید سعیدپور

نشر مروارید

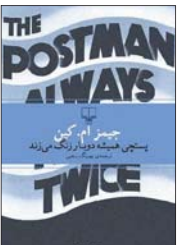
اتنها برقرار است، درعین‌حال هر شعر به‌طور مستقل نیز شگرف و خواندنی است.» در ادامه مقاله‌ای در قیاس غزل‌های حافظ و شکسپیر ضمیمه شده است، که گویای برخی شباهت‌ها میان این آثار است و برای مخاطب ایرانی خواندنی است. حافظ و شکسپیر: از شرق تا غرب نوشته وجک اسکالموسکی عنوان این مقاله است. البته به‌زمع مترجم در این مقاله یک مقوله مهم ناقفته

مانده است: «بازرترین و مکررترین مضمون شعر شکسپیر این است که در گذر زمان بی‌امان است و زیبایی معشوق را خواهد زدود پس شعر او معشوق را جاودانه خواهد کرد و همین ویژگی سروده‌های حافظ و شکسپیر را از هم متمایز می‌کند.» مجموعه شعر امیلی دیکنسون؛ «... به خاموشی نقطه‌ها به صفحه برف…» هم به شیوه کتاب ترانه‌های شکسپیر با پیشگفتار کوتاهی آغاز شده و مقدمه‌ای نیز درباره این شاعر و طرز شعری‌اش دارد و بعد هم شعرهای دیکنسون آمده است. مترجم معتقد است «شعر امیلی در برخورد نخست، شگفت‌انگیز است- در برخوردهای بعد، از آن هم شگفت‌تر. شیوه تغزل او، آهنگ کلام، هنجارگریزی‌های نحوی او حیرت‌انگیز است. در شعر امیلی همیشه جای چیزیی خالی است و همین فضای خالی به شعرش کیفیتی وهم‌انگیز می‌دهد- راز کلام او در همین است.» امیلی دیکنسون در محافل ادبی ایران نامی آشناست، و همان‌طور که مترجم می‌نویسد «اینجا و آنجا مطالبی درباره او و سبک و شیوه هنری‌اش همراه با قطع‌اتی از سروده‌ها و نامه‌هایش چاپ شده و علاقه و توجه دوستداران شعر و ادب را به خود جلب کرده است.»

نگاه

تازه‌های نشر چشمه

رمانی دیگر از جیمز.ام. کین

موفق سینمایی قرار گرفته‌اند. جیمز.ام. کین را شروع‌کننده رمان نوآر آمریکایی می‌دانند؛ ژانری که نویسندگانی مثل ریموند چندلر و دشیل همت از نویسندگان شاخص آن هستند. «پستچی همیشه دو بار زنگ می‌زند» با پرت شدن راوی از کامیون یونجه و برخوردن او به غذاخوری توین اکر آغاز می‌شود. برخوردی که داستانی جنایت‌بار و سرنوشتی تلخ را برای شخصیت‌های رمان رقم می‌زند. رمان اینگونه آغاز می‌شود: «طرف‌های ظهر بود که از تو کامیون یونجه پرتم کردند بیرون. شب قبلش دوروبر کامیونه ول گشته بودم و به محض اینکه خزیمد زیر برزنش، خوابم برد. بعد سه هفته تو تیاچواتا خیلی خواب لازم بودم و کماکان هم داشتم به خوابم می‌رسیدم که به طرف برزنه رو-برا-خاطر خنک‌شدن موتور- زدن کنار. یهو دیده‌بودن به پایی از زیرش زده بیرون، پرتم کردن پایین. ولی به سیگار بهم دادن: من هم دیگه ردم به جاده تا به چیزی برا خوردن پیدا کنم. اون موقع بود که برخوردم به این غذاخوری توینس اکر- یه غذاخوری کنارجاده‌ای الکی بود- عین چندمیلیون تا مشابهِش تو کالیفرنیا. به قسمت ناهارخوری داشت و بالاشا خونه‌مانندی که توش زندگی می‌کردن. بغل دستش یه پمپ بنزین بود و پشتش نیم دوچین آلونک که اسم‌شونو گذاشته بودن پارکینگ. سریع ردم تو و شروع کردم ناهار کردن جاده. سر و کله یونانیه که پیدا شد ازش پرسیدم یه یارویی سوار کلایداک اون دوروبر دیده یا نه، گفتم قرار بوده منو اینجا سوار کنه و همین‌جا هم ناهار بخوریم. یونانیه گفت امروز که، یکی از میزها رو چید و ازم پرسید چی می‌خوام بخورم. گفتم آب پرتقال، کورن فلکس، کالباس و تخم‌مرغ، انچیلادا، پی کیک و قهوه. خیلی سریع با آب پرتقال و کورن فلکس برگشت…»

ناظری چهره‌یک خرابی

آمریکایی در سال۱۹۴۹ در مونیخ آلمان غربی به دنیا آمد. کودکی و نوجوانی‌اش به خاطر ماموریت‌های پی‌درپی پدرش در توکیو و مانیل و واشنگتن گذشت. اولین مجموعه شعرش، مردی میان فک‌ها، را در بیست سالگی منتشر کرد و بعد به دانشگاه آیوارفت و شاگرد ریموند کارور شد… جانشون خبرنگار هم هست و ده‌سال از عمرش را در خشن‌ترین نقاط زمین از جمله لیبریا در زمان جنگ داخلی و عراق در زمان جنگ خلیج‌فارس گذرانده و گزارش تهیه کرده.» پسر عیسا شامل ۱۱داستان است با عنوان‌های: «تصادف موقع هیچ‌هایک»، «دو مرد»، «آزاد به قید وثیقه»، «داندان»، «کار»، «اورژانس»، «ازدواج چرک»، «مرد دیگه»، «ساعت شاد»، «دستان بی‌لرزش در بیمارستان» و «خانه بوری». آنچه در پی می‌آید قسمتی است از داستان «تصادف موقع هیچ‌هایک» از این مجموعه: «من با هیچ‌کس حرف نزدم. رازم این بود که در یک چشم به‌هم‌زدن از ریسک کن این تراژدی تبدیل شده بودم به ناظری بی‌چهره که این خرابی خونین را تماشا می‌کرد. یک افسر پلیس فهمید که من هم جزو سرشنان بوده‌ام و بازجویی‌ام کرد. یادم نیست چه بهم گفت یا چه بهش گفتم، فقط یادم می‌آید که گفت: «سیکارت‌رو خاموش کن.» مکالمه‌مان را قطع کردیم و مرد در حال مرگ را نگاه کردیم که فرستادنش داخل آمبولانس. هنوز زنده بود و قیحه‌جان رویا می‌دید. خون رشته‌رشته از همه جایش جاری بود. رانوهایش می‌پرد و سرش می‌لرزد. من چیزی‌ام نبود و هیچی ندیده بودم ولی افسر پلیس مجبور بود ازم بازجویی کند و بیردم بیمارستان. درست وقتی که به سایبان ورودی اورژانس رسیدیم با بی‌سیم به افسر خبر دادم که مرد تمام کرده.»

ریشه‌های شر

«جزیره شاتر» عنوان رمانی است از دنیس لهین که به‌تازگی با ترجمه کوروش سلیم‌زاده به فارسی منتشر شده است. لهین در ایران بیشتر با فیلم‌های «روداخانه هم‌روز»، «بچه کمشده» و «جزیره شاتر» شناخته می‌شد؛ فیلم‌هایی که براساس رمان‌های او ساخته شده‌اند. لهین متولد سال۱۹۶۵ در آمریکاست و تاکنون ده رمان و یک مجموعه داستان کوتاه منتشر کرده است. در بخشی از مقدمه بلندی که مترجم در ابتدای کتاب نوشته، درباره رمان «جزیره شاتر» آمده: «جزیره شاتر آتپور که لهین گفته حاصل علاقه‌اش به رمان‌های گوتیک، فیلم‌های رده ب و فرهنگ پالپ است. به قول خودش جزیره شاتر ترکیبی است از خواهران روثنه و فیلم هجوم ربانندگان جسد. موفقیت جزیره شاتر در بازار آمریکا باعث شد تا کتاب هم به صورت کتاب گویا و هم در قالب یک داستان مصور (که برای خوانندگان سن پایین‌تر در نظر گرفته شده بود) دوباره به بازار عرضه شود… داستان جزیره شاتر به چهارپوز از زندگی یک مارشال فدرال ایالات متحده آمریکا در سال۱۹۵۴، همراه با چند فلاش‌بک به زندگی گذشته‌اش، می‌پردازد. این سال (و سال‌های قبل و بعد آن) در تاریخ اجتماعی آمریکا اهمیت بسیاری دارد و اگر خواننده اطلاع کافی از آن نداشته باشد، جنبه‌های مهمی از داستان را از دست می‌دهد. جزیره شاتر البته یک رمان اجتماعی نیست، بااین‌حال برای درک بهتر فضای ذهنی‌ایی که شخصیت‌های داستان درگیر آن هستند و همین‌طور چرایی این‌دگرگیری، داشتن حداقل آشنایی با زمینه‌های اجتماعی‌ایی که به بروز چنین فضاهای ذهنی منجر شدند و هنوز منجر می‌شوند لازم است. در این زمان استالین تازه مرده بود، یاد هیتلر هنوز در خاطره‌ها جا داشت و چشم‌انداز یک جنگ هسته‌ای، جهانی در عمق افکار مردم جهان رخنه کرده بود.»